

ZORGGROEP MULTIVERSUM

IEDER VERHAAL TELT

AMBULANTE
GGZ

GGZ IN EIGEN
LEEFOMGEVING

MAATSCHAPPELIJK
HERSTEL EN GGZ

GGZ IN
HET ZIEKENHUIS

WONEN EN
GGZ

ZORGGROEP MULTIVERSUM

IEDER VERHAAL TELT

GAUZZ

Ik zie rode oortjes, ik zie schaamte of uitdaging. Ik zie jou wel zitten!

Taïke Hannes en Evi Van den Bogaert

AMBULANTE
GGZ

GGZ IN EIGEN
LEEFOMGEVING

MAATSCHAPPELIJK
HERSTEL EN GGZ

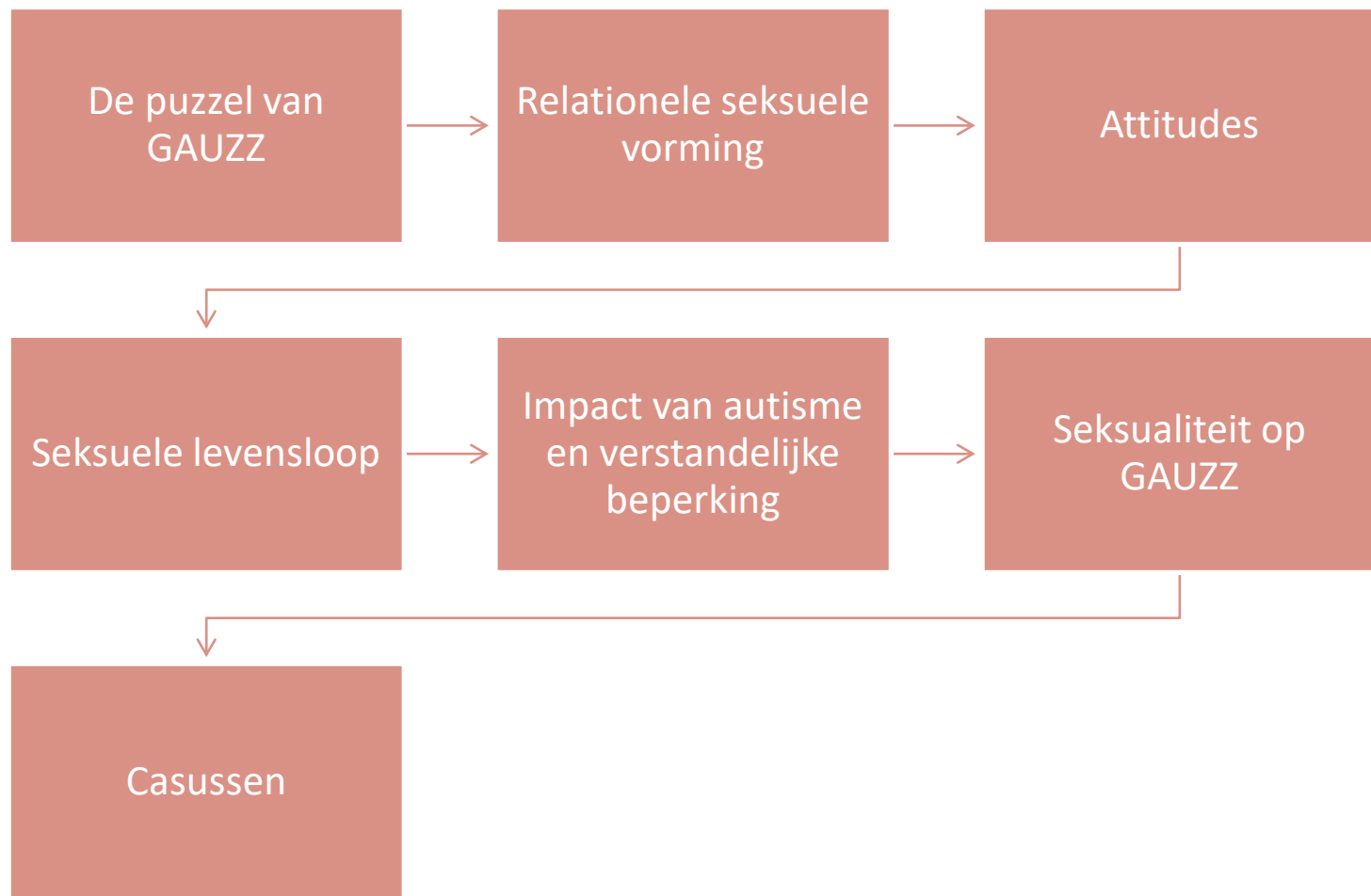
GGZ IN
HET ZIEKENHUIS

WONEN EN
GGZ

Inhoud

De puzzel van GAUZZ

Regio Vlaanderen

1 opname unit: Multiversum Mortsel (10 plaatsen)

3 outreach teams: Beernem, Kortenberg & Mortsel

6-25 jaar

Autisme

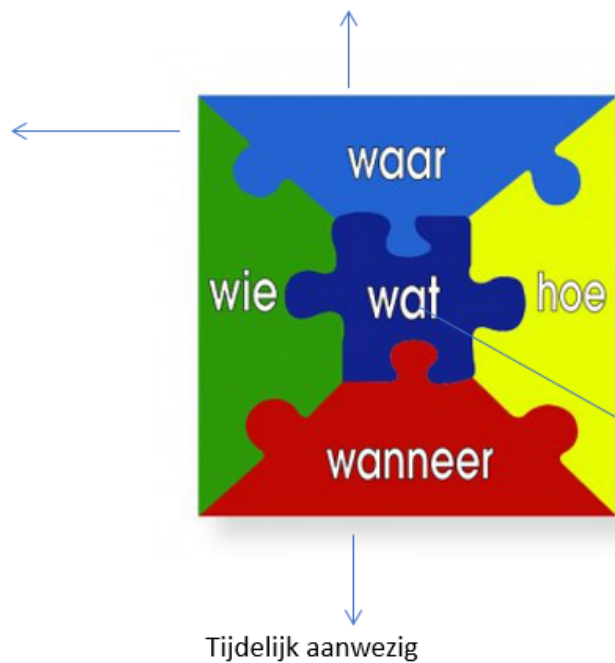
Functioneren op

niveau MVB -

EVB

Ernstige en frequente

gedragsproblemen

Breed kijken

Aanvullend en versterkend

Focus op groei - doelen

Op zoek gaan

Revalidatie behandeling

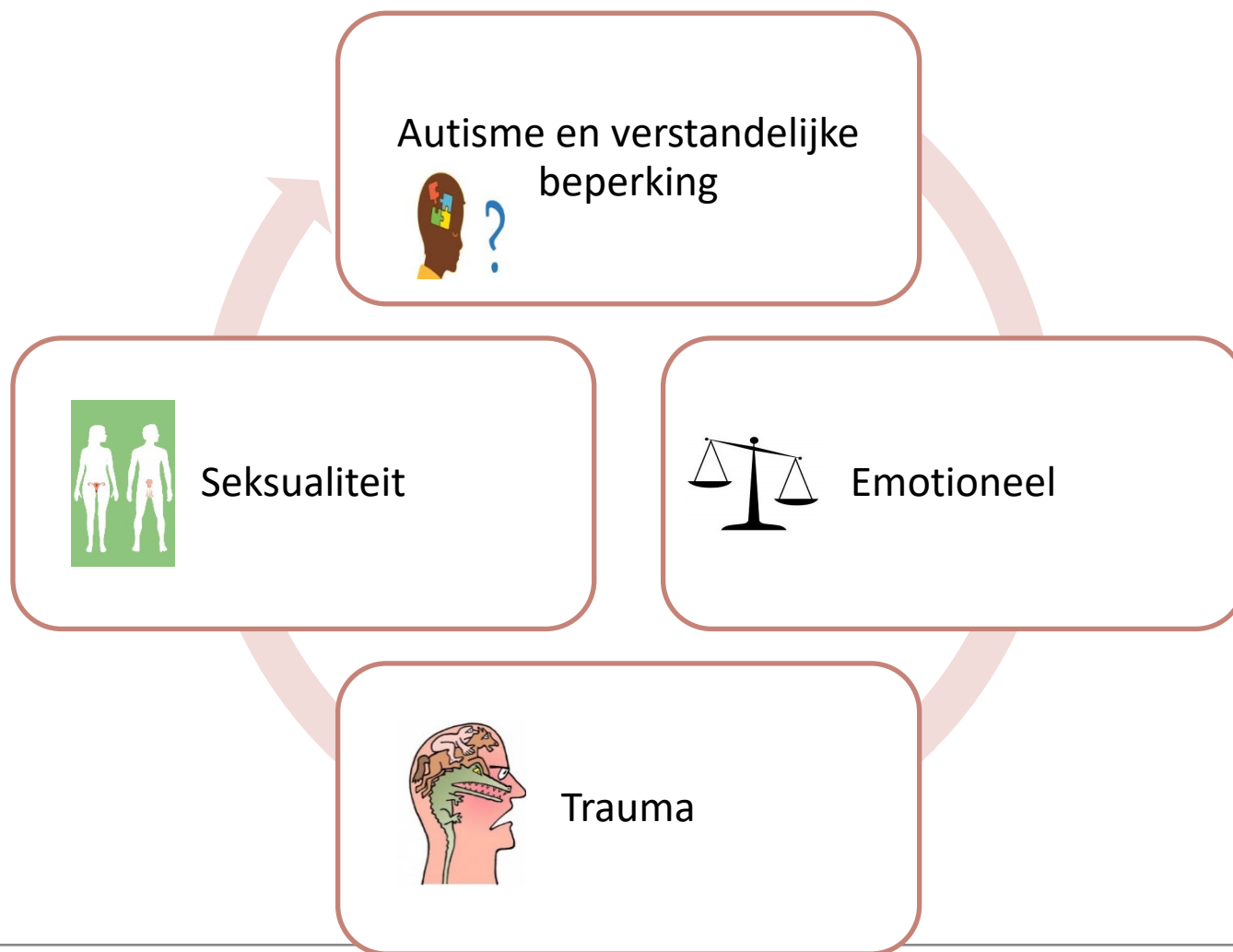
Geen crisisopnames

Tijdelijk aanwezig

Bron: Colette de Bruin , Handboek: Geef me de 5

Verschillende brillen

Wat is leuk aan seks?

Tim: "Op een gegeven moment kom je er zelf ook achter dat je hem niet alleen voor het plassen hoeft te gebruiken. Dan hoor je wel eens iets of zie je wel eens iets en ga je dat zelf uit proberen. Dan kom je er zelf ook wel achter."

Ook mensen met een handicap hebben recht op seks

Redactie Knack

10-02-2012, 16:16 • Bijgewerkt op: 20-01-2021, 16:47 •

Opinie Maurits Vande Reyde

Haal seksuele intimiteit bij mensen met een beperking en senioren uit de taboesfeer én uit de strafwet

'Hasta la vista'

Waar mensen met een beperking nog niet zo heel lang geleden werden beschouwd als gevaarlijke gekken en vervolgens als zieken en slachtoffers, horen we vandaag stilaan een ander verhaal. Volwaardig burgerschap en inclusief denken zetten stilaan de toon in het debat. En dat helpt.

Dat debat wordt door de film 'Hasta la vista' trouwens stevig aangezwengeld. De film laat zien dat mensen met een beperking, zij het hier met een motorische beperking, in wezen niet afwijken van anderen. Met de slagzin 'Seks voor iedereen!' wordt het publiek wakker geschud. Dit verhaal toont hoe mensen met een beperking zich moeten loswrikken van hun goedbedoelende en bezorgde ouders om te doen waar zij recht op hebben: het beleven van de eigen seksualiteit, ingevuld volgens eigen verlangens en mogelijkheden.

Ook de lvb'er heeft recht op zijn seksualiteit

Seks en een verstandelijke beperking gaan vaak moeizaam samen. Dat kan anders, leert een cursus van lvb'ers voor lvb'ers.

ZORGGROEP
MULTIVERSUM
IEDER VERHAAL TELT

 Broeders van Liefde
ONDERWIJS EN ZORG

Seksualiteit

- **Dezelfde rechten**

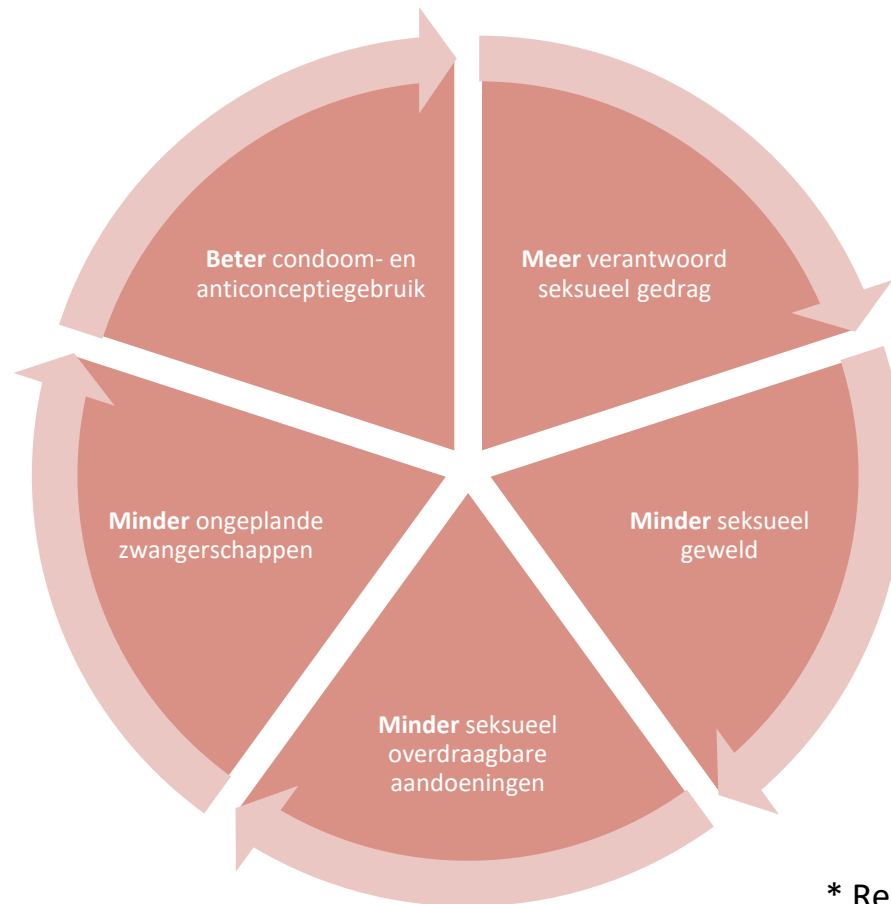
- Recht om je seksualiteit te ontdekken
- Recht om seksuele relaties aan te gaan
- Recht op bescherming tegen seksueel misbruik

- **Uitdagingen**

- Groter risico op seksueel grensoverschrijdend gedrag
- Recht op privacy
- Ander ritme van seksuele ontwikkeling
- Seksualiteit ontdekken zonder sekspartner
- Praten over genot i.p.v. enkel preventie

Wat zegt onderzoek over het effect van RSV* ?

* Relationale seksuele vorming

Doelstellingen RSV

1. Seksuele ontwikkeling begeleiden
2. Attitudevorming
3. Preventie van risicogedrag

Door zelf initiatief te nemen **verzesvoudigt** de kans dat patiënten seksuele zorgvragen uiten

Grenzen aangeven

Eigen lijf leren kennen

Verliefd zijn

intimiteit

Seksuele voorlichting is meer dan enkel “seks”.

SEKSUELE VOORLICHTING IS MEER DAN ENKEL KENNISOVERDRACHT EN BANGMAKERIJ

Privacy

Vriendschappen VS relaties

Masturberen

Grenzen respecteren

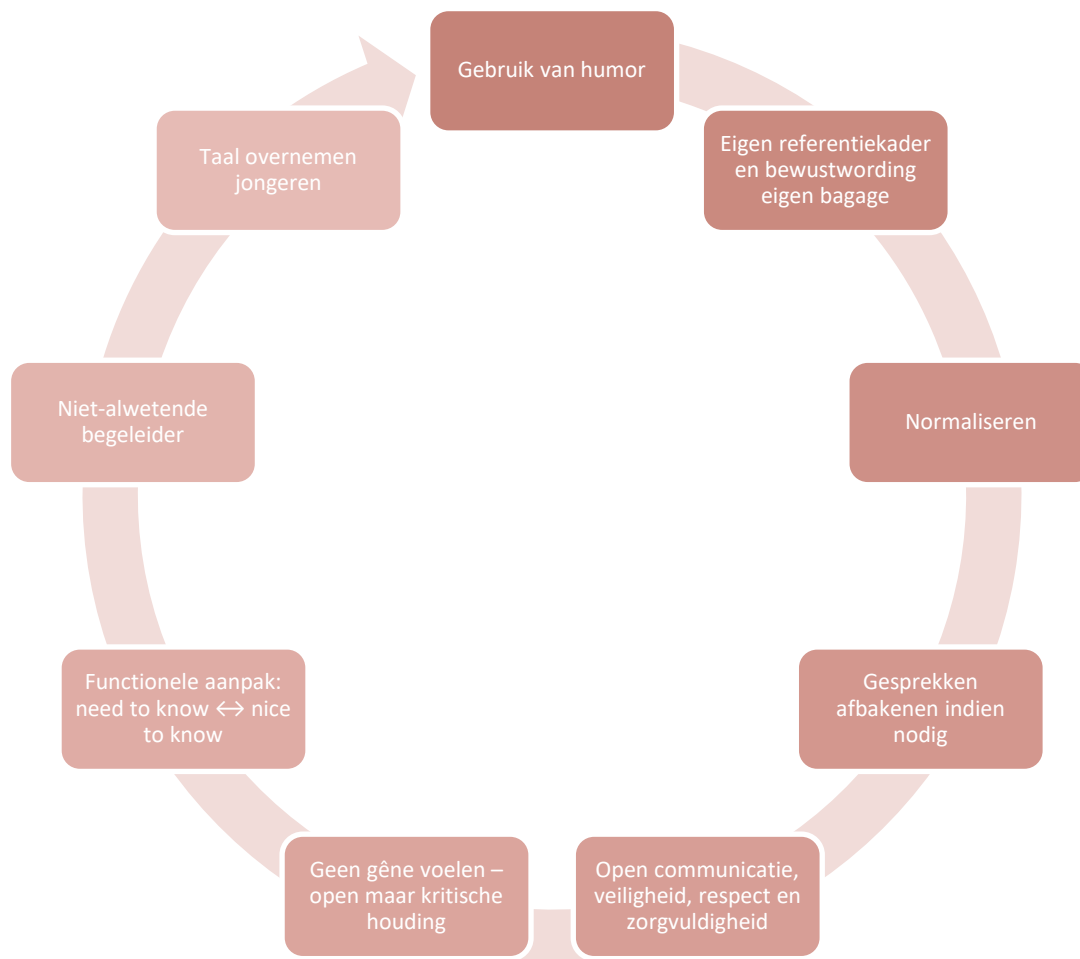
Thema's seksuele voorlichting

- Dubbele functie geslachtsorganen
- Preventie

Maar ook

- Relationele vorming
- Beeldvormig van seks
- Seksuele intimidatie en geweld
- Safe sex

Attitude

PICKASOLL

Privacy

Ik- persoon

Cultuur

Kiezen

Actief

Seksualiteit

Oriëntatie

Luisteren

Lachen

Seksuele levensloop

- Kindertijd: 0-12 jaar
- Pubers: 12-16 jaar
- Adolescenten: 16-25 jaar
- Een levenslang proces

Kindertijd: 0 tot 12 jaar

- Vorming genderidentiteit
- Seksuele contacten uit nieuwsgierigheid, 'seksuele gevoeligheid' → stoot vaak op weerstand
- Seksuele nieuwsgierigheid die gesteund moet worden, ook emotioneel (verliefd worden is nog willekeurig)

Pubers: 12 tot 16 jaar

- ‘Seksuele carrière’ stapsgewijs
- Eigen wensen en grenzen ontdekken
- Uitermate geschikte periode voor de eerste ervaringen met (seksuele) relaties
- Onzekerheid en kwetsbaarheid door de lichamelijke veranderingen
- Homoseksuele ontwikkeling: identiteitscrisis

Adolescenten: 16 tot 25 jaar

- Relaties in ‘seriële monogamie’
- Grote individuele variatie in seksuele ontwikkeling
- Opdoen van seksuele en relationele ervaringen geeft kansen in het exploreren van eigen wensen, grenzen en mogelijkheden + hoe deze te realiseren

Seksuele ontwikkeling

Genderidentiteit

Emotionele
ontwikkeling

Sociale
ontwikkeling

Morele
ontwikkeling

Seksuele
identiteit

Impact van autisme

Impact van autisme

- ‘Minder interesse in romantische en seksuele relaties’
- Nederlands onderzoek: gelijklopende seksuele ervaring en interesses
- Minder seksuele activiteiten met een partner (Pecora et al., 2020)

Impact van autisme

- Aan seksualiteit gerelateerde verschillen
 - Meer sprake van overmatig masturberen
 - Meer sprake van niet-conventionele seksuele interesses en gedrag
 - Meer variaties in genderidentiteit
 - Aut & out:
 - LGBTQIA+ personen met autisme
 - Elke 1ste zaterdag van de maand in Antwerpen, in een rustige, prikkelarme ruimte

aut & out

Impact van autisme

- Contextblindheid: gevoelig zijn voor signalen uit de context en die vertalen in aangepast gedrag
- Scripts: concepten van gebeurtenissen en situaties die een beschrijving bevatten van hoe mensen zich in een situatie gedragen

Impact van een verstandelijke beperking

Impact van een verstandelijke beperking

- Elke type beperking heeft eigen weerslag op ontwikkeling
- Verminderd grensgevoel
- Leren moeilijker
- Onvoldoende grenzen vanuit omgeving
- Verhoogd risico slachtofferschap
- Weinig experimenteerruimte: veel toezicht en weinig privacy
- Disharmonisch profiel

Disharmonisch profiel

Lichamelijk

16 jaar

Levenservaring
Puberteit

Cognitief

Kunnen

TIQ < 55

Wandelen
Sporten
Taakjes maken
Geheugen

Emotioneel

Aankunnen

0-6 maanden

Vlug veel stress
Prikkelgevoelig
Weigeren
Blokkeren
Zelfbeschadiging

Seksualiteit op GAUZZ

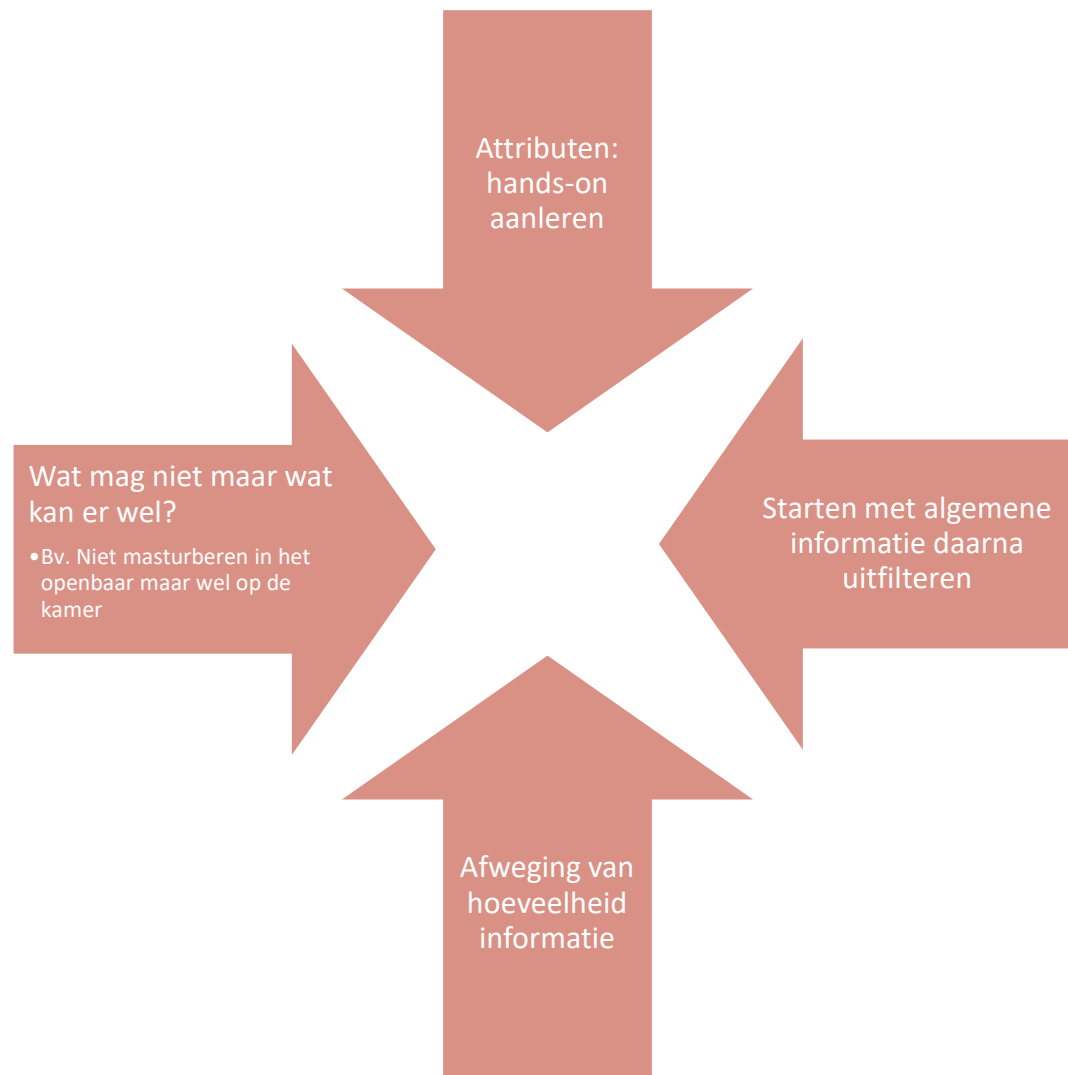
Individuele
benadering

Werken op
maat

Afstemmen
en aanpassen

Aanpak

Handvaten

- Materiaal
 - Vlaggenspel op een bordje
 - Buiten de lijnen
 - SORC

	GROEN Gezonde seksuele ontwikkeling	GEEL / ORANJE Licht grensoverschrijden d (normen leren)	ROOD Zwaar grensoverschrij dend (afleren door verbieden)	ZWART Ernstig grensoverschrijden d (ingrijpen noodzakelijk)
ACTIE	Geef ruimte in ontwikkeling en benoem	Leid af / benoem	Benoem	Benoem
	Bevestig / negeer	Begrens	Verbied	Verbied of grijp in
	Leg uit	Leg uit	Leg uit	Leg uit
		Observeer	Observeer goed	Straf en / of begeleid
				Observeer extra

Handvaten

- Organisaties
 - SENSOA

- Aditi

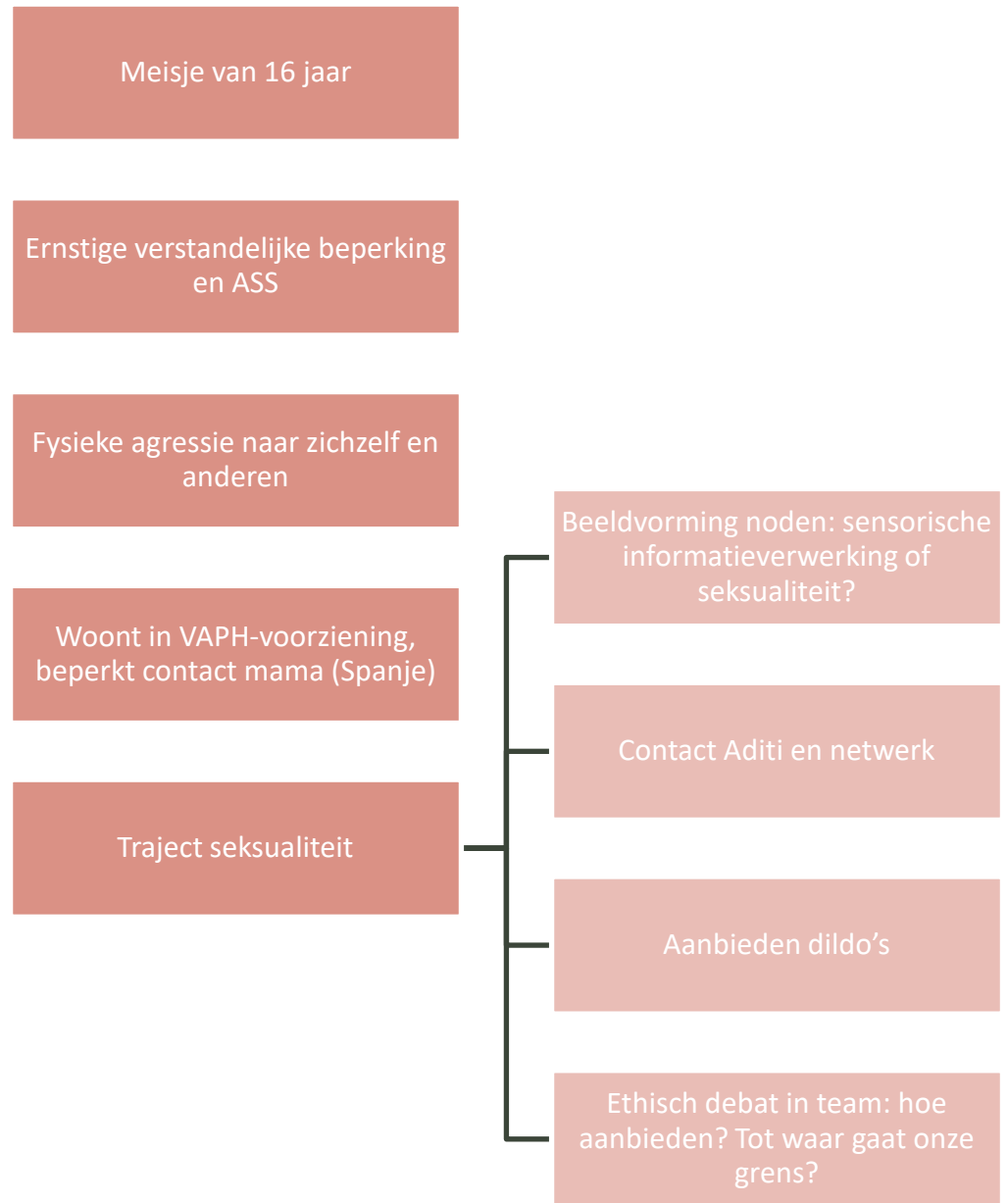
- UFC

Casus K

Casus L

Casus T

Jongeman van 21 jaar

Licht verstandelijke
beperking en ASS

Depressieve klachten
door afnemen
multimedia: contact
politie

Voorkeur voor
filmpjes en foto's van
jonge kinderen

Traject seksualiteit

- Individuele gesprekken
- Schakelen met context
- Contact UFC en Sensoa
- Afspraken visualiseren: rood-groen
- Ambulante opvolging in polikliniek

Afsluitend rondje

Good practices?

Vragen?

Menti.com - 18 44 54 3

